

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobkyně: **K. A.**, st. přísl. Ukrajina

zastoupené advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2022, č. j. MV-142588-4/SO-2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterými bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 31. 5. 2022, č. j. OAM-73074-8/ZM-2021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo podle § 6 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“) zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o vydání zaměstnanecké karty.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítá, že § 6 odst. 7 a § 8 odst. 1 Lex Ukrajina přesahují v neprospěch osob, jichž se uvedené zákonné ustanovení týká, rámec Směrnice Rady 201/55/ES a došlo jimi k porušení principu právní jistoty. Uvedená ustanovení jsou diskriminační. Není zachována rovnost v právech těch ukrajinských státních příslušníků, kteří podali před 24. 2. 2022 žádost o pobytové oprávnění, uhradili řádně správní poplatek a po vypuknutí ozbrojeného konfliktu požádali na území České republiky o vízum na strpění, a státních příslušníků jiných zemí, kteří podali žádost o pobytové oprávnění a současně získají na území České republiky vízum za účelem strpění pobytu. Ti nejsou nijak omezeni na svém právu, aby byla jejich žádost o pobytové oprávnění projednána. Podle žalobkyně uvedená ustanovení nesledují účel ochrany vysídlených osob.
3. Žalobkyně uvádí, že žádala o zaměstnaneckou kartu a následně vzhledem k ozbrojenému konfliktu požádala o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 zákona č. 326/1999 o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). V době svých žádostí neznala veškeré podmínky později přijatého Lex Ukrajina a důsledky toho, že vízum za účelem strpění jí bylo uděleno.
4. Žalobkyně uvádí, že obecným právním předpisem upravujícím pobytové záležitosti cizinců je zákon o pobytu cizinců. Pouze tento zákon upravuje podávání žádostí o pobytová oprávnění na území České republiky (vyjma žádostí o mezinárodní ochranu podaných dle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Legislativní záměr, kdy hodlal změnit zákonnou úpravu v řízeních zahájených podle zákona o pobytu cizinců změnit tento zákon a vložit do něj i přechodná ustanovení. Podle zákona o pobytu cizinců k žádným omezením projednatelnosti žádosti o pobytové oprávnění nedošlo získáním víza za účelem strpění pobytu po vypuknutí ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Žádost je tak ve smyslu zákona o pobytu cizinců stále projednatelná. K derogaci žádného ustanovení zákona o pobytu cizinců, jakožto obecného právního předpisu, nedošlo. Lex Ukrajina není ani speciálním právním předpisem k zákonu o pobytu cizinců, ale k zákonu č. 221/2013 Sb., o dočasné ochraně cizinců (dále jen „zákon o dočasné ochraně cizinců“), jak vyplývá z důvodové zprávy. Legislativní záměr bez jakéhokoliv bližšího odůvodnění vyňal z okruhu všech žadatelů o pobytová oprávnění pocházejících z tzv. třetích zemí osoby uvedené v § 3 Lex Ukrajina, které požádaly o vízum na strpění v souvislosti s děním na Ukrajině, kdy na tyto osoby nedopadá zákonná úprava zákona o pobytu cizinců ohledně projednatelnosti jejich žádostí o pobytové oprávnění podané před 24. 2. 2022.

5. Vytýkaná zákonná ustanovení hrubě narušují princip právní jistoty. Žalobkyně podávala svoji žádost o zaměstnaneckou kartu a posléze žádost o vízum za účelem strpění za zákonných podmínek v té době platných a zcela legitimně očekávala, že tyto budou projednány podle zákona o pobytu cizinců bez jakýchkoli jiných dalších dopadů. Žalobkyně se cítí být dotčena na svém právu na spravedlivý proces i ochraně majetku, pokud uhradila částku 2 500 Kč za podání žádosti o zaměstnaneckou kartu a její projednání dle v té době platných podmínek, na které přistoupila. Žalobkyně považuje § 6 odst. 7 a § 8 odst. 1 Lex Ukrajina za neústavní, odporující právu na spravedlivý proces, neboť má právo na to, aby byla její žádost projednána a bylo o ní meritorně rozhodnuto.
6. Podle žalobkyně nelze přijmout argumentaci žalované, že si požádala o vízum za účelem strpění pobytu dobrovolně a že žádné její právo nebylo porušeno. Režim víza na strpění a zaměstnanecké karty je navíc v mnohém odlišný.
7. Žalobkyně podotýká, že režim dočasné ochrany jí poskytuje z hlediska pracovněprávního stejné postavení, jaké požívají osoby s trvalým pobytem. Nicméně poukazuje na dočasnost dočasné ochrany, kdy její trvání závisí toliko na průběhu a ukončení ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Zatímco držitel zaměstnanecké karty je oprávněn pobývat na území České republiky po celou dobu, kdy bude plnit účel pobytu, tato doba se mu za splnění dalších podmínek započítává do případné délky pobytu potřebné pro udělení povolení k trvalému pobytu, za takovou osobou se mohou sloučit za splnění dalších zákonných podmínek rodinní příslušníci apod.
8. Žalobkyně má za to, že se žalovaná s výše uvedenou argumentací nevypořádala přezkoumatelným způsobem. Nijak se nevypořádala s otázkou naprosté odlišnosti uvedených pobytových oprávnění, zásahu do práva žalobkyně na ochranu majetku (žalobkyni uhrazený správní poplatek ve výši 2 500 Kč) a práva na spravedlivý proces (právo na projednání žádosti o zaměstnaneckou kartu rovným a nediskriminačním způsobem).

III. Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě navrhuje podanou žalobou zamítnout, jelikož vznesené námitky považuje za nedůvodné. Odkazuje na napadené rozhodnutí a argumentuje ke každému žalobnímu bodu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a jedná se o žalobu přípustnou. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Na úvod se krajský soud zabýval námitkou žalobkyně, že se žalovaná nevypořádala s její argumentací v podaném odvolání. Konkrétně namítá, že se nevypořádala s otázkou naprosté odlišnosti pobytových oprávnění (tj. zaměstnanecké karty a dočasné ochrany), zásahu do práva žalobkyně na ochranu majetku (uhrazený správní poplatek ve výši 2 500 Kč žalobkyní) a práva na spravedlivý proces (právo na projednání žádosti o zaměstnaneckou kartu rovným a nediskriminačním způsobem).

12. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí pro nedostatek důvodů může být shledána, pokud nelze zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Nejedná se však o případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, i když výslovně nereaguje na všechny myslitelné aspekty odvolacích námitek. Tímto způsobem žalovaná v projednávané věci přistoupila k vypořádání argumentace žalobkyně.
13. Žalovaná shrnula obsah odvolání na s. 2 napadeného rozhodnutí. Argumenty žalobkyně se poté zabývala na s. 3 a násl. napadeném rozhodnutí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřetelné, proč žalovaná rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku. Co se týká tvrzeného nevypořádání námitky zásahu do práva žalobkyně na ochranu majetku, který žalobkyně spojuje s uhrazeným správním poplatkem 2 500 Kč, žalobkyně ve vztahu k úhradě správního poplatku neuplatnila v rámci odvolacího řízení žádné konkrétní výhrady. V odvolání toliko zmínila, že „v době, kdy účastník řízení podal svoji žádost o zaměstnaneckou kartu na Generálním konzulátu ČR ve Lvově a uhradil řádně správní poplatek ve výši 2 500 Kč za podání žádosti, byla jeho žádost o zaměstnaneckou kartu projednatelná.“ Z takové formulace nelze dovodit námitku ohledně zásahu do práva žalobkyně na ochranu majetku, kterou žalobkyně konkretizovala až v podané žalobě. Obdobné platí i pro námitku stran odlišnosti pobytových oprávnění. Tu rovněž žalobkyně uplatnila poprvé až v podané žalobě. Krajský soud se k daným námitkám vyjádří níže.
14. V projednávané věci tak krajský soud nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí neshledal, a proto přistoupil k jeho přezkumu v rámci dalších žalobních námitek žalobkyně.
15. Podle § 6 odst. 8 Lex Ukrajina ve znění účinném od 30. 6. 2022 *„jestliže bylo cizinci uvedenému v § 3 v období od 24. února 2022 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, správní orgán řízení o jeho žádosti o vydání nebo prodloužení platnosti pobytového oprávnění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky zastaví. To neplatí, jestliže byl před udělením víza vydán zastupitelskému úřadu pokyn k udělení dlouhodobého víza nebo dlouhodobého víza podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky a cizinec ve lhůtě dvou měsíců od udělení víza povolení k pobytu nebo vízum převezme. O zastavení řízení o udělení dlouhodobého víza se učiní záznam do spisu.“* Obdobné stanovil dřívější § 6 odst. 7 Lex Ukrajina: *„okamžikem přiznání oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany je zastaveno řízení o žádosti o vydání nebo o prodloužení doby platnosti oprávnění k pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Ustanovení § 169r odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky se použije obdobně.“*
16. Podle § 8 odst. 1 Lex Ukrajina *„ustanovení tohoto zákona se vztahují i na cizince, kterému bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které je vydáváno od 24. února 2022 v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Tento cizinec se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za cizince, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona.“*
17. Skutkový stav zjištěný správními orgány není předmětem sporu. Proto krajský soud pouze stručně uvádí následující pro věc podstatné skutečnosti.
18. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. Dne 24. 9. 2021 požádala na zastupitelském úřadu ve Lvově o vydání zaměstnanecké karty podle § 42 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ke dni

zahájení invaze ruských vojsk na Ukrajinu (tj. ke dni 24. 2. 2022) nebylo o této žádosti žalobkyně rozhodnuto. Dne 4. 3. 2022 bylo žalobkyni na žádost uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo prvostupňovým rozhodnutím zastavilo podle § 6 odst. 7 (nyní odst. 8) Lex Ukrajina řízení o žádosti žalobkyně o vydání zaměstnanecké karty. Žalobkyně se totiž ve smyslu § 8 odst. 1 Lex Ukrajina stala cizincem požívajícím dočasné ochrany (v době nabytí účinnosti tohoto zákona disponovala dlouhodobým vízem za účelem strpění pobytu vydaným v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu). Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Odvolací důvody jsou obsahově téměř totožné s žalobními námitkami (vyjma výše zmíněné argumentace ohledně dotčení na právu na ochranu majetku uhrazením částky 2 500 Kč za podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, a rozdílu v postavení osoby, které byla poskytnuta dočasná ochrana a osoby, které byla vydána zaměstnanecká karta, a dále argumentace ohledně dočasnosti poskytnuté ochrany).

19. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně. V jeho odůvodnění k namítanému porušení právní jistoty uvedla, že § 6 odst. 7 (s účinností od 27. 6. 2022 označen jako odst. 8) je součástí platného práva. Žalobkyně požádala o vydání zaměstnanecké karty, ta jí však do doby zastavení řízení vydána nebyla. Ministerstvo prvostupňovým rozhodnutím do žádného jejího práva nezasáhlo. Žalovaná poukázala na okolnosti a důvody, za kterých Lex Ukrajina vznikl. Jeho cílem bylo především řešit právní status osob, které z Ukrajiny uprchly v důsledku vpádu vojsk Ruské federace na Ukrajinu. Zvýhodněný status držitele dočasné ochrany okamžikem účinnosti Lex Ukrajina získali i držitelé dlouhodobých víz za účelem strpění pobytu na území, která byla občanům Ukrajiny udělována před účinností tohoto zákona. K namítané retroaktivitě žalovaná uvedla, že se jedná o tzv. nepravou retroaktivitu. Ustanovení § 6 odst. 7 Lex Ukrajina zavádí s účinností od 21. 3. 2022 nový důvod pro zastavení probíhajícího řízení o žádosti, a to v případě, že cizinec získal dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území z důvodu uvedeného v § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců a stal se držitelem dočasné ochrany podle § 8 odst. 1 Lex Ukrajina (tedy až s účinností Lex Ukrajina). Důvod pro zastavení řízení se odvíjel od skutečnosti, která nastala až s účinností Lex Ukrajina. Ministerstvo tak v souladu se zákonem řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty zastavilo, nemělo možnost správního uvážení. K odvolací námitce, že § 6 odst. 7 a § 8 odst. 1 Lex Ukrajina přesahují rámec Směrnice Rady 2001/55/ ES a jsou v neprospěch osob, jichž se týkají, žalovaná uvedla následující. Lex Ukrajina byl přijat v reakci na významnou migrační vlnu, kdy zákon o dočasné ochraně cizinců byl shledán jako nedostatečný. Žalobkyně jako držitelka dočasné ochrany získala volný přístup na trh práce, k zaměstnání na území České republiky tak na rozdíl od držitele víza za účelem strpění pobytu nepotřebuje povolení k zaměstnání vydané Úřadem práce ČR. Cizincům požívajícím dočasné ochrany nadto plynou z jejich statusu práva, která cizinci s uděleným vízem za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nemají (volný přístup na trh práce, účast na veřejném zdravotním pojištění, nárok na tzv. humanitární dávky či možnost vycestovat z území České republiky, aniž by toto oprávnění k pobytu zaniklo). Žalobkyně tedy disponuje širším okruhem práv než cizinec pobývajícím na území na základě dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Nejde tedy o diskriminační úpravu. Cizinci požívající dočasné ochrany mají z hlediska zaměstnání výhodnější postavení než držitelé zaměstnanecké karty, neboť mohou být zaměstnáváni na jakémkoli volném pracovním místě, změna pracovní pozice nebo zaměstnavatele není podmíněna oznámením ministerstvu.

20. V dané věci není sporu o tom, že výše citovaná ustanovení Lex Ukrajina na případ žalobkyně dopadala. Žalobkyně obdržela dne 4. 3. 2022 (tj. v období od 24. 2. 2022 do nabytí účinnosti Lex Ukrajina dne 21. 3. 2022) dlouhodobé vízum za účelem strpění podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců udělované občanům Ukrajiny v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině vyvolaným vpádem ozbrojených sil Ruské federace na území Ukrajiny dne 24. 2. 2022, které se následně transformovalo do režimu dočasné ochrany. V danou dobu současně probíhalo řízení o žádosti žalobkyně o vydání zaměstnanecké karty. Bylo tak nutné na něj vztáhnout důvod zastavení řízení plynoucí z § 6 odst. 7 resp. 8 Lex Ukrajina. Správní orgány neměly jinou volbu než z daných ustanovení Lex Ukrajina vycházet, jelikož mají povinnost postupovat podle v době svého rozhodování účinných právních předpisů.
21. Lex Ukrajina byl přijat v návaznosti na prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022 (dále jen „prováděcí rozhodnutí“). Rada Evropské unie prováděcí rozhodnutí vydala, jelikož nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob ve smyslu směrnice 2001/55/ES (směrnice o dočasné ochraně). Účelem prováděcího rozhodnutí bylo zavedení dočasné ochrany ukrajinských státních příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli počínaje dnem 24. 2. 2022 vysídleni v důsledku invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala. Rada Evropské unie v prováděcím rozhodnutí zdůraznila zachování celistvosti rodin a zabránění rozdílnému postavení členů jedné rodiny. Současně uvedla, že zavedení dočasné ochrany zabrání přetížení azylových systémů a sníží tlak na vnitrostátní přijímací systémy členských států, protože se formality z důvodu naléhavosti situace sníží na minimum (viz odst. 11 a 16 odůvodnění prováděcího rozhodnutí).
22. Byl tak aktivován výjimečný režim tzv. dočasné ochrany ve smyslu směrnice 2001/55 ES. Na ni navazuje zákon o dočasné ochraně a mimořádně pro tuto situaci (ve stavu legislativní nouze) přijatý Lex Ukrajina (účinný od 21. 3. 2022), protože zákon o dočasné ochraně na danou situaci nepostačoval (viz důvodová zpráva k Lex Ukrajina). Zákonodárce na základě důvodných obav z enormního zatížení správních orgánů vyřizujících azylové a pobytové věci musel stanovit plošná opatření zajišťující účinnou pomoc pro maximální počet osob dotčených válečným konfliktem na Ukrajině. Tedy osobám, jejichž základní lidská práva (včetně samotného základního práva na život) byla přímo dotčena ruskou agresí. Nelze pominout, že příslušné úřady musely být schopny současně vyřizovat i agendu cizinců tímto válečným konfliktem nedotčeným. Hrozilo zpomalení (ztížení event. znemožnění) řízení o žádostech podaných ještě před válkou na Ukrajině (a to nejen ukrajinských občanů, ale i cizinců z jiných zemí). Ke zmírnění uvedených rizik byl nepochybně přijat i § 6 odst. 7 (později odst. 8) Lex Ukrajina. Zákonodárce tím zamezil paralelnímu vedení více řízení k žádosti téže osoby (řízení o udělení dočasné ochrany podle Lex Ukrajina a řízení podle zákona o pobytu cizinců). K zastavení řízení přitom nedošlo dříve než udělením dočasné ochrany.
23. S ohledem na uvedené považuje krajský soud přijatou právní úpravu (včetně paušálního opatření v podobě zastavení probíhajícího řízení u téže osoby, která současně požívá dočasné ochrany) za legitimní, účelnou a v souladu s rámcem Směrnice Rady 2001/55/ES. Účelem a smyslem dané úpravy je efektivní pomoc osobám přímo ohrožený na jejich základních právech jako je právo na život a zdraví, nikoli diskriminace těchto osob, jak nedůvodně namítá žalobkyně. Zájem na ochraně těch nejzákladnější a nejvyšších práv dotčených osob zde podle názoru krajského soudu zcela převažuje nad majetkovou stránkou věci - poplatkovou povinností spojenou s podáním žádosti o pobytové oprávnění podle zákona o

pobytu cizinců, kdy řízení o těchto žádostech bylo podle § 6 odst. 7 resp. 8 Lex Ukrajina zastaveno. Nutno dodat, že žalobkyně podanou žádostí o vydání zaměstnanecké karty usilovala o pobyt v České republice za účelem zaměstnání. Žalobkyni udělením víza strpění podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, resp. následným udělením dočasné ochrany, vzniklo oprávnění pobývat na území České republiky, přičemž toto pobytové oprávnění zahrnuje práva, kterými by žalobkyně disponovala na základě požadovaného pobytového oprávnění (zaměstnanecké karty), s jejímž podáním byla spojena poplatková povinnost. Nadto udělená dočasná ochrana žalobkyni zajišťuje ještě širší rozsah práv, než by žalobkyni náleželo na základě jí podané žádosti, jak ostatně konstatovala žalovaná v napadeném rozhodnutí. Nelze tak přisvědčit žalobkyni, že by pro ni byla dočasná ochrana méně výhodná než udělení zaměstnanecké karty ani že se negativně dotkla jejich majetkových práv.

24. Žalobkyně namítala protiústavnost aplikovaných zákonných ustanovení. Krajský soud přisvědčil žalobkyni, že v projednávané věci nastala situace, kdy se udělení víza podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců přiznaly nově (od data účinnosti Lex Ukrajina) jiné právní účinky, a to stejné jako udělení dočasné ochrany podle Lex Ukrajina a kdy zmíněný zákon upravil vedení probíhajícího řízení o žádosti žalobkyně do budoucna tím, že stanovil nový důvod pro jeho zastavení. V minulosti nastalé skutečnosti se tak staly podmínkou budoucího právního následku. Jde o případ tzv. nepravé retroaktivity, která je obecně přípustná. Nelze ji ovšem připustit v případě, že zájem jednotlivce na aplikaci předchozí právní úpravy (zejména na zachování právní jistoty a důvěry v právo) převáží nad veřejným zájmem na její změně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2016, č. j. 10 As 250/2015-92, body 31 a 32). Taková situace však v nyní posuzovaném případě nenastala.
25. Nová právní úprava spojila s jednáním žalobkyně v minulosti právní následek, který žalobkyně v době učinění právního jednání nemohla rozumně předpokládat a předvídat (zde konkrétně zastavení řízení o žádosti žalobkyně v důsledku aplikace § 6 odst. 7 resp. 8 Lex Ukrajina). Nicméně tento následek souvisel se zásadním veřejným zájmem na zachování administrativní kapacity veřejné správy na úseku cizineckého práva, jak je podrobněji rozvedeno výše. Současně krajský soud neshledal, že by aplikace nové právní úpravy představovala ve vztahu k žalobkyni jakýkoli negativní následek. Zastavení řízení se nedotklo žádných práv již nabytých žalobkyní. Žalobkyně totiž na základě své žádosti o vydání zaměstnanecké karty žádných práv nenabyla (podáním žádosti o vydání zaměstnanecké karty nevzniká nárok na udělení tohoto pobytového oprávnění) a nebyl ani vydán pokyn k udělení povolení. Jak bylo rovněž zmíněno již výše, v konečném důsledku žalobkyně získala právo pobývat na území České republiky za účelem zaměstnání, o které usilovala (byť jí byla odpovídající práva poskytnuta jinou formou). Krajský soud proto konstatuje (ve shodě s rozsudky dalších krajských soudů – srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 6. 2023, č. j. 18 A 69/2022-31, nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 4. 2023, č. j. 59 A 29/2022-46), že aplikovaná právní úprava nepředstavuje zásah do principů ochrany důvěry v právo, právní jistoty, resp. nabytých práv (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 53/10) a nedosahuje tak intenzity protiústavnosti. Krajský soud tak neshledal důvod pro předložení věci Ústavnímu soudu ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy.
26. Jelikož zastavení řízení podle § 6 odst. 7 resp. 8 Lex Ukrajina neomezilo práva žalobkyně ústavně relevantním způsobem, neobstojí z logiky věci ani námitka žalobkyně, že bylo

porušeno její právo na spravedlivý proces či legitimní očekávání ohledně meritorního projednání žádosti o vydání zaměstnanecké karty podle zákona o pobytu cizinců.

27. Ačkoli krajský soud do jisté míry rozumí obavám žalobkyně plynoucím z dočasnosti poskytnuté ochrany, považuje tyto obavy stejně jako srovnání budoucí situace žalobkyně, které byla poskytnuta dočasná ochrana, se situací držitele zaměstnanecké karty za předčasné. Zákonodárce opakovaně vyhodnocuje dění na Ukrajině a reaguje na něj prodlužováním pobytu vysídlených osob na území České republiky. S ohledem na velký počet dotčených osob a délku válečného konfliktu lze očekávat přijetí takových opatření, která budou přiměřená daným okolnostem a nezbytnosti zachování a ochrany základních práv těchto osob a budou náležitě reflektovat dobu, kterou tyto osoby strávily na území České republiky. Žalobkyně dále pouze obecně poukázala na možnost sloučení držitele zaměstnanecké karty s rodinnými příslušníky. K tomu může krajský soud rovněž toliko v obecné rovině uvést, že poskytnutá dočasná ochrana podle Lex Ukrajina žalobkyni ve sloučení rodiny nebrání. Jak bylo uvedeno výše, Lex Ukrajina byl přijat v návaznosti na prováděcí nařízení, které explicitně zdůraznilo, že je potřeba v rámci poskytované ochrany zachovat celistvost rodin.

V. Závěr a náklady řízení

28. Krajský soud na základě všech výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proto ji postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobkyně před soudem neuspěla (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, však žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu je nelze přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. 3. 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu